

VEČERNI LIST

Cena celoletno po pošti K 40.—, za Ljubljano K 36.—
 — polletno " " " 20.— " " " 18.—
 — četrtletno " " " 10.— " " " 9.—
 — mesečno " " " 3:50. " " " 3.—
 Uredništvo in uprava: Kopitarjeva ulica 6. — Telefon 50.

NEODVIŠEN DNEVNIK

Inserati: Enostolpna poltivrsta 59 mm široka in 2 mm visoka ali nje prostor za enkrat po 50 vin., za dvakrat večkrat po 45 vin. — Ob sobotah dvojni tarif. — Poslano: Enostolpna pettivrsta K 1.— — Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 3. uri popoldne.

Vstaja nemških kmetov na Štajerskem.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Radgona, 12. marca. Na vzhodnem Štajerskem, v okolici Gleichenberga, Fürstenfelda in Weisa je izbruhnila že zadnje dni prejšnjega tedna vstaja nemških kmetov. Gradec je namreč začel med nemškimi kmeti nasilno rekvirirati ne samo žirvine, marveč tudi vsa druga živila. Socialnodemokratski in nemško-nacionalni rekvizitorji so po nekaterih občinah kmetom pobrali skoro vse, tako, da se je kmetijsko ljudstvo dvignilo in z orožjem v roki uprlo. V Radgoni se je včeraj ves dan

slušalo zamolklo streljanje od severne smeri. Na vzhodno štajersko sta se odpeljala bivši poslanec Hagenhofer in kaplan Steinberger kot voditelja vzhodnoštajerskih kmetov. Po najnovejših poročilih se vstaja nemških kmetov širi tudi na Gornjem Štajerskem, kjer socialni demokratje in drugi brezposelni ljudje trumoma prihajajo med kmete in jim siloma jemlje živila. V Gradcu je dan za dnem večje pomanjkanje živil. Na tisoče brezposelnih delavcev silijo na deželo, kjer rekvirirajo na lastno roko.

Veliko tihotapstvo na naši severni meji.

Orožniki zajeli za 100.000 K prašičev.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Marišbor, 12. marca. Na naši severni meji so prišli na sled veliki družbi tihotapcev. Zadnji teden so tihotapci iz Gradca pokupili na Dravskem polju nad 100 debelih prašičev, katere so po raznih ovinkih in skrivnih potih spravili čez Dravo in Slovenske gorice do naše demarka-

cijske črte. Večino teh prašičev so naši finančni stražniki in orožniki zajeli. V tihotapsko družbo je zapletenih več marišborskih Nemcev in nemčurjev. Zaplenjeno blago je vredno okoli 100.000 K. Tihotapci so plačevali prašiče kilogram po 40 do 50 K.

Manifestacija narodnega predstavnštva za naše pravice.

LDU Belgrad, 12. marca. Verjetno je, da bo prestolonaslednik Aleksander že na prihodnji seji, najbrže pojutrašnjim, prebral prestolni govor. Nato bo pa manifestiralo narodno predstavnštvo v regentovi navzočnosti za uresničenje vseh naših narodnih pravic. Vsi klubi bodo podali

po svojih načelnikih tozadevne izjave izjave, narodnemu predstavnštvu pa bo predložena najbrže skupna resolucija. Politični krogi pričakujejo to sejo z veliko napetostjo in ji tudi pripisujejo veliko važnost.

Živila iz Amerike.

Razpečavanje se prične 1. aprila.

LDU Pariz, 11. marca. (ČTU) Prve pošiljave živil iz Amerike, ki so že medpostoma, vsebujejo za ozemlje bivše Avstro-Ogrske monarhije žito, mast, meso, čaj, kavo, riž in drugo blago. Kopor, katerega je ententa imenovala diktatorjem živil za bivšo Avstro-Ogrsko monarhijo, bo že pri-

hodnje dni začel organizacijo svojega dela in najprvo ustanovil ameriške ekspoziture na Dunaju in v Budimpešti, Reki, Trstu, Pragi in Ljubljani, odkoder se bo vršila razdelitev živil, ki so dospela v Reko, oziroma v Trst. Nadrobno razpečavo bodo pričeli dne 1. aprila.

Štrajk v bankah.

Jutri dopoldne ob 8. uri stopijo v štrajk uradniki vseh denarnih zavodov na Slovenskem, če uprave ne ugodé njihovim zahtevam. Na Hrvaškem štrajk že imajo. Ta štrajk bo prvi svoje vrste pri nas.

Bančni uradnik je veljal doslej za nekakega aristokrata med duševnimi delavci. Sila časa je tudi to skupino ljudi privedla do prepričanja, da more iskati zboljšanja svojega položaja le v trdni organizaciji, ki bo s tem štrajkom prestala svoj ognjeni krst.

Značilen je ta štrajk za sedanjo dobo. Banke, ki so v vojni konjunkturi delale največje dobičke, se protivijo, zvišati svojim uslužbencem plačo, kakršno potrebujejo, da bodo mogli svojim razmeram primerno in pošteno živeti. Bančni uradnik je bil tisti, ki je nanj bila naslonjena organizacija in moč velikega kapitala, kateremu je služil, ga krepil in mu s svojim delom omogočal izkoričanje velikih mas, izkoričanje družbe ter neomejeno gospodstvo v državi. Ta uradnik jutri stopa v štrajk, organiziran in odločen, da v tem boju ne sme podleči.

Veliki kapitalizem je s tem zadel hud udarec v času, ko vsa človeška družba stremi za tem, da se preosnuje na načelih pravičnosti in solidarnosti, ki ne sme poznati nobenega izkoričanja, v času, ko se ves svet socialno orientira.

Ne zaradi štrajka ali njegovih vzrokov, marveč zaradi tega odobravamo to gibanje, ker nam je porok, da je v vsakega člana človeške družbe prešlo prepričanje, da je sedaj čas, postaviti človeško družbo na nove temelje socialne pravičnosti. To v naših očeh ni čin revolucije, marveč nujen korak v evlucijskem razvoju, ki nas slej ko prej vodi do socializacije kapitala in s tem do odprave kapitalistične premoči. Ne mrtvi denar naj vlada nad človekom, marveč človek naj gospoduje nad stvarmi, ki naj služijo vsakemu izmed soljudi kot sredstvo v dosego višjega namena človekovega.

Naj bi se to stremljenje med ljudmi, osobito pri nas v Jugoslaviji, udeleževalo na ta miren način in da nam bo prihranjeno gorje socialne revolucije, ki grozi in divja skoro povsod drugod.

Svobodna trgovina. Kopičenje blaga prepovedano.

LDU Belgrad, 12. marca. Včerajšnja številka »Službenih novin« prinaša naredbu namestnika prehranjevalnega ministrstva o regulaciji uvedbe svobodne trgovine. Ena izmed glavnih točk te naredbe določa, da je najstrožje prepovedano kopičenje blaga z namenom, da se odtegne prometu in da se pozneje dosežejo z njim višje cene. To velja tudi za one špekulante, ki blago sicer ne prikrivajo, ki pa s prekomernimi cenami odbijajo kupce. Kopičenje

blaga je dovoljeno pokrajinskim, občinskim in krajevnim preskrbovalnim odborom. Radi kontrole predpisuje naredba, da morajo vse železniške in paroplovne postaje 1. in 11. vsakega meseca poslati prehranjevalnemu ministrstvu statistične podatke o predanem in oddanem blagu na postaji. Za kršitev naredbe o kopičenju blaga je določena kazen konfiskacije blaga in denarna globa do 20.000 kron oziroma zapor do 6 mesecev.

Ne radi Jugoslavije, ampak radi evropskega miru.

Oster srbski glas mirovni konferenci.

LDU Belgrad, 12. marca. Današnja »Epoha« prinaša oster članek pod naslovom »Mirovni kongres«. V članku piše med drugim: Na konferenci v Versaillesu se kujejo danes vsled Jugoslavije, ampak vsled evropskega miru. To naj dobro poznajo oni, ki so danes na mestih Bismarcka, Andrassyja in Šuvalova ter drugih. Naj pomislijo, da bo padla nanje odgovornost za ustanovitev nove Alzacije-

Lorene in nove Bosne. Naj vedo, da zna Srbija ravnotako braniti in varovati svoje istokrvne brate, kakor zna biti zvesta in lojalna. Naj pomislijo, je-li mogoče, da pozabijo narodi na one svečano objavljene principe entente, pozabijo na krivice, ki jih jim prinese versailleski kongres namesto miru, ki bodo predmet novim spopadom.

Naše severne meje določene nam v korist.

Meje proti Italiji še niso določene.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Zagreb, 12. marca. Iz Curiha poročajo današnji zagreb. listi, da je posebna komisija na mirovni konferenci določila državi SHS meje napram Nemški Avstriji, Mažarski, Rumuniji, Bolgarski in Grški. Podrobnosti niso znane. Gotovo pa je, da so meje Jugoslavije napram Nemški Avstriji

določene na škodo Nemcev.

Meje države SHS napram Italiji še niso ugotovljene. Komisija je proučila zahteve obeh strank. Odločeval pa bo v teh zahtevah odbor desetorice, s sodelovanjem Orlanda in Wilsona.

Donavska federacija.

Mažari in Jugoslavija. — Italija rabi Mažare.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Zagreb, 12. marca. Današnji listi poročajo: V francoskih političnih krogih se Lavrjo z akcijo za ustanovitev podonavske federacije vseh držav, ki so nastale iz razpadle avstro-ogrske monarhije. S tem bi bilo rešeno težko finančno vprašanje, preprečena pa ob enem priklopitev Nemške Avstrije k Nemčiji in s tem ojačenje

Nemčije.

V Belgrad so došli zastopniki grofa Karolyja, da se informirajo, kako stališče zavzema država SHS napram kooperaciji med Mažarsko in Jugoslavijo. To stremljenje pa skušajo preprečiti Italijani ter Mažarom v ta namen ponujajo svobodno pot do Jadrana.

Za oprostitev vseh vojnih ujetnikov.

LDU Bern, 11. marca. (DKU) Švicarska brzojavna agentura poroča: Začetkom današnje seje kongresa mednarodne zveze je predložil dr. Ebrit v imenu nevtralnih

članov komisije sklep, v katerem izraža željo, da naj se takoj oprostijo vsi vojni ujetniki, ki se še nahajajo v vojskujočih se državah. Sklep je bil soglasno sprejet.

Poljska mobilizira.

LDU Partiz, 11. marca. (DKU, Brezžično.) Iz Varšave se poroča: Poljska narodna skupščina je danes odobrila zakon,

s katerim se pozivlja 600.000 mož v vojske, in sicer letniki 1891 do 1896.

Novi boji na Koroškem.

Ljubljanski dopisni urad poroča dne 12. marca dopoldne iz uradnega vira: Dne 10. t. m. so med 8. in 9. uro zvečer Nemci ustrelili nekolikokrat iz pušk na naše postojanke pri železniškem mestu, jugovzhodno pri Dulah. Naši niso odgovorili. 11. t. m. je letel nemški aeroplan preko Velikoveca in metal letake. To je bilo približno ob 11. uri dopoldna. Okoli 7.30 popoldne so pričeli Nemci streljati iz pušk na naše mostišče pri Dulah. Naši so bili primorani odgovoriti, pri čemur se je razvil ogenj na obeh straneh tega odseka. Med 8.30 in 9.30 so Nemci izstrelili 9 streliv iz topov. Naše topništvo ni odgovorilo. S tem so Nemci zopet kršili premirje.

Mažari zopet streljajo.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Radgona, 12. marca. Na črti med Radgono in Radenci so Mažari sinoči okoli 9. ure oddali na slovensko-štajerske vasi kakih 50 streliv. Ranjena sta 2 Slovenca. Na Murskem polju vlada radi zahrbtnih napadov od mažarske strani veliko razburjenje.

Prvi proračun Jugoslavije.

LDU Zagreb, 12. marca. Listi poročajo iz Belgrada, da bo predložil finančni minister narodnemu predstavniku še koncem tega meseca prvi proračun kraljestva SHS.

Wilson se prehladil.

LDU Newyork, 11. marca. (Dun. kor. ur. Brezžično.) Predsednik Wilson se je prehladil in je na željo zdravnika ves dan v sobi. Domnevajo, da dospe ladja 13. t. m. v Brest. Predsednik bo potoval takoj v Pariz, ker je na 14. t. m. zopet določena seja mirovne konference.

Ameriška armada.

LDU Washington, 11. marca. (DKU - Brezžično.) Šef generalnega štaba namerava 200.000 vojakov iz sedanje vojne pridržati, da ohrani s tem Zedinjenim državam vojaško moč, ki naj s časom naraste na pol milijona mož.

Proti plenilcem v Bosni.

Sarajevo, 12. marca. Bosanska vlada namerava postopati z najhujšimi kaznimi proti onim, ki so vprizarjali plenitve ali sodelovali pri njih. Vlada bo brezobzirno postopala v tem oziru proti vsakemu, naj bo Hrvat ali Srb.

Za prehrano Dalmacije.

LDU Dalmatinski dopisni urad objavlja: Reški zavod za prehrano Dalmacije je poslal zavezniški prehranjevalni komisiji na Reki spomenico, v kateri je očitano sedanje težko stanje Dalmacije v

Nečloveško postopanje Italijanov z našimi ujetniki.

Vesti, ki prihajajo iz ujetniških taborov Gornje Itanije, osvetljujejo v pravi luči vso pomanjkljivost in korumpiranost italijanske vojaške uprave, ker si ne moremo misliti vlade, ki bi bila v perverzности pritrala tako daleč, da bi za vedno organizirala umore tisoče in tisoče nesrečnih žrtev svetovne vojske, v prvi vrsti Jugoslovancev. Vesti, ki smo jih prejeli iz ujetniških taborov, so verodostojne, a to tem bolj, ker nam jih prinašajo osebe, ki so z ljubeznijo in dolgotrajno vojsko privezane na »mater« Italijo, ki nimajo narodno z Italijani nikakih nasprotstev in niti najmanjšega interesa, da bi razburjale svojce in prijatelje nesrečnih ujetnikov s katerokoli krvavo senzacija. Dolgo časa smo odlašali s priobčenjem sirašnih slik iz življenja naših ujetnikov v Italiji, ker nismo mogli verovati posameznim vestem. Danes vemo pozitivno, da so italijanske oblasti pripravile jugoslovanskim ujetnikom ne taborišče, marveč pekel, v katerem jih počasi, a gotovo mučijo do smrti. Dolžnost Evrope, ki se je s pravico zgražala nad germanskim barbarstvom in tevtonskimi grozotami, da napravi tudi v zavezniški Italiji red, ker obstoja danes grozno dejstvo, da je 20 odstotkov vseh ujetnikov podleglo nepopisljivim mukam.

Ujetniški tabori se nahajajo med Minciom in Tilmentom. Na zapadu je središče Verona s taborišči v mestu in okolici, oboje v trdnjavi Brocolo, Castel S. Pietro in južno od mesta pri Mozzacane. Dalje na vzhodu je drugo središče Padova in južno od tega Conselve, ki je spojen z njo z ozkotirno železnico. Številna taborišča se nahajajo na progi Vicenza-Treviso-Videm (Udine) in to na Piavi v Spresianu, Susegani, Coneglianu, v Sacile in Casarsu. Glavna taborišča za Jugoslovane se nahajajo v Benetkah. Ta taborišča so obdana z visokimi žičnimi ograjami in zelo strogo zastražena. Jugoslovani so razdeljeni v oddelke Centuria No. 3008, 1197 in 1198. Vsi oni, ki se nahajajo v »centuriji«, pripadajo »19. zona di lavoro, prigionieri di guerra-di Mantua - Treviso«. Obiskovanje teh taborišč je strogo prepovedano, a pristop je dovoljen samo v izjemnih slučajih s posebnim dovoljenjem. Končno je dosti ujetnikov tudi na tržaškem gradu. V jetniškem taborišču v Mozzecanah je sedaj le malo ujetnikov. Prej jih je bilo mnogo tam, izmed njih mnogo Ljubljancev in Spodnještajercev. Kake razmere so vladale tam, izhaja iz opisa ujetnika italijanske narodnosti, od katerega smo izvedeli sledeče: Prvih 13 dni niso dobili v tem taborišču nobene druge hrane, razen kosčka kruha in vode. Ujetniki so strašno stradali. Nasproti temu taborišču je bila paša mnogobrojnih konj, od katerih je dosti crnilo. Mrcine konj so Italijani pokopavali po dnevu, a ponoči so jih ujetniki zopet izkopavali in pekli meso na ognju, ki so si ga napravili iz dračja in slame, ker drvi ni bilo. To nekoliko osmojeno meso so ujetniki uživali, da so si utolažili glad. Vsled te hrane je mnogo vojakov obolelo in umrlo. Vojaki so spavali na mokri zemlji in v

blatu pod šotori. Število žrtev bi se moglo ugotoviti po ogromnem improviziranem pokopališču, ki se nahaja pri taborišču.

V Veroni, kjer so ujetniki nameščeni po trdnjavah in v tovarni v mestu, razmere niso boljše. Ljudje izgledajo kot sence in tako upadli, da brat ne bi bil več spoznal več brata. Italijanski častniki pravijo, da so to »Avstrijci« in da je treba z njimi na enak način postopati, kakor so Avstrijci postopali z italijanskimi ujetniki. Ako so italijanski častniki tega mnenja, si lahko napravimo jasno sliko o taboriščih. V Veroni je več taborov. Največji je v Forte Brocolo in v Castel S. Pietro. Tam se nahaja 24.000 ujetnikov. Velika taborišča se nahajajo tudi ob reki Adizi, kjer spijo naši ujetniki po šotorih v blatu in vodi. Na sv. večer 1918 je naplavila voda vsa taborišča, da so morali vsi bežati in ostaviti one malenkosti, ki so jih imeli še seboj.

Iste razmere vladajo v drugih taboriščih v Conselvi, Lancenicou, Spresianu, Coneglianu, Sussegani, Sacili in v Casarsu. Postopanje z ujetniki je nad vse odurno. Vsi tožijo nad pomanjkanjem hrane. Za vsako malenkost jih pretepajo. V Mozzecane so bežali ujetniki ponoči iz taborišča ter kradli in jedli surovo zelenjavo, travo in listje. Gorje onemu, ki pobegne in pade zopet v italijanske roke. Enega takega nesrečnika so karabinerji ulovili, pretepli s puškinim kopitom in mu razmesarili roko. Nato so ga zaprli 10 dni v vlažno ječo, v kateri je dobival nesrečnik četrt kile kruha na dan, a vode samo, ako je bila njegova straža dobrosrčna.

V Veroni se nahaja tudi bolnišnica za Jugoslovane, kjer vladajo ravnotako žalostne razmere in v kateri umira radi nedostatnega negovanja in hrane 10—15 oseb na dan.

Iz taborišča v Spresianu je ubežalo pred kratkim 5 ujetnikov. Na kolodvoru so bili ulovljeni od stražnikov, ki so jih takoj na mestu začeli brezsrčno pretepati s tako silo, da je trojica od njih podlegla. Izdan je bil ukaz, v katerem se karabiner ali stražnik pooblašča, da ustrelji vsakega ujetnika, ki bi ga srečal izven taborišča brez spremljanja »guardie«.

Neki italijanski častnik je pripovedoval sledeči slučaj: Na Piavi se je skrilo neki dan v kaverni 60 ujetnikov, ki so hoteli ponoči zbežati. Močna patrolja jih je začela sledovati ter jih odkrila. Ko so begunci videli, da ni rešitve, so se udali ter začeli prositi milosti. »Jaz sem,« je rekel častnik, »nato dal oblitu kaverno z bencinom in zažgati. Vso noč se je slišal jok in ječanje ter klicanje na pomoč v kaverni zaprtih ljudi.« Dotičnik, ki nam je povedal ta slučaj, pravi, da bi satansko lice tega častnika, ki se je z junaštvom tega dejanja hvalisal, takoj spoznal.

Mi ne moremo ugotoviti, ali gre v tem slučaju za dejstvo ali pa za produkt bolne domišljije. Toda dejstvo, da italijanski častnik pripoveduje take dogodke z bahskim tonom, je značilno za razpoloženje proti našim ujetnikom.

Nikdo ne more tajiti, da se je avstrijska vojaška uprava težko pregrešila proti

vprašanju prehrane. V spomenici je natančno pojasnjeno gospodarsko stanje Dalmacije za časa vojne, kakor tudi njen sedanj položaj. Kar se tiče živil, je Dalmacija pasivna dežela. Da pokrije potrebe prebivalstva, je morala istotako že pred vojno uvažati moko, žito, sladkor, mast kolonijalno blago itd. Reški zavod za prehrano Dalmacije je imel že v času vojne misijo. Nabavljal je direktno bodisi potom agentur ali sličnih zavodov živila iz Hrvaške, Slavonije, Banata, Srbije, Češke Dunaja in Budimpešte. Vsa živila iz navedenih krajev so se vsled pomanjkanja drugih sredstev odpošiljala po železnici do Reke, kjer se jih je vkrcalo za Dalmacijo. Na ta način se je na Reki vkrcalo »en transit« kakih 92.000 ton monopoliziranega živeža letno za Dalmacijo, ne glede na zasebno trgovino. Za nadaljno odpravo tega blaga iz Reke v Dalmacijo so bili na razpologo razen stalne proge 4 parnikov društva »Dalmatia« tudi 3 parniki »Ogr.-Hrv. par. društva«, poleg teh pa so se v izrednih primerih uporabljali tudi drugi večji parniki. Mesečno so prepeljali 6830 ton. Zavod je mogel razvijati svoje delovanje do meseca novembra preteklega leta. Tedaj so nastale resne težkoče in za preke. Največja težkoča je bila zaradi transita na Reki, ki jo je zakrivala mestna uprava, odnostno italijanski »Consiglio nazionale«. Zavod je posredoval pri reškem magistratu in zavezniškem vojnem poveljništvu na Reki, a kljub temu je »Consiglio nazionale« zabranil vkrcanje živil za Dalmacijo. Spomenica navaja nadalje, kako zavod ves čas okupacije, t. j. tekom 4 mesecev, ni mogel odposlati v Dalmacijo več kakor 330 ton žita, moke in sladkorja. Razen težkoče s transitom obstoje tudi težkoče zaradi prometnih zvez med Reko in Splitom. Težkoče na Reki so prisilile upravo zavoda, da je koncem januarja podala ostavko, ker je uvidela, da je nemogoča nadljna preskrba Dalmacije preko Reke. Spomenica konča s prošnjo, naj zavezniška komisija posreduje pri pristojnih oblastih, da se čim prej ukrene potrebno za organizacijo transporta in transita ter tako čim prej tudi pomaga bednemu prebivalstvu Dalmacije.

Predor La Manche.

LDU London, 12. marca. (Brezlično.) V septembru leta 1917 je razpravljal Bonar Law v poslanski zbornici o projektu predora La Manche ter omenil pri tej priliki, da je prišla vlada po zaslišanju vojaških in pomorskih veščakov do prepričanja, da se ta načrt ne more realizirati med vojsko. V ponedeljek je Bonar Law v zbornici odgovoril na tozadevno vprašanje nastopno: »Glede predmetnega predora sem že v stiku s francosko vlado ter se bo ta predor takoj začel graditi.« Ta izjava dokazuje, da so odstranjena nasprotja med vojaškimi in pomorskimi oblastmi. Le to nasprotje je bilo glavni in edini zadržek gradbe predora. Predor bo omogočil vsak dan prevoz 30.000 potnikov in 30.000 ton blaga. Brzovlak bo rabil iz Londona do Pariza ne več kot 6 ur. Delo bo trajalo 5 do 6 let.

ujetnikom, in ravno mi Jugoslovani bi mogli pripovedovati krvave dogodke, o katerih se Italijanom niti ne sanja. Toda naš narod je povsod postopal z ujetniki kot človek s človekom in prebivalstvu v Jugoslaviji se mora Italija zahvaliti, da se vrnilo veliko število italijanskih ujetnikov živih in zdravih v domovino. Najboljši dokaz za to je, da so se italijanski ujetniki na dan osvobojenja sami okrasili z našimi trobojnicami ter se dali različnim narod-

nim svetom na razpolago. Samo na izrecno zahtevo italijanske vojaške oblasti smojih mogli pripraviti do tega, da so se vrnili domov.

Apeliramo v imenu človečanstva na vest Evrope, in na ves kulturni svet, da strašnemu trpinčenju in nepopisnim mukam jugoslovanskih ujetnikov v Italiji napravi konec, ker bi v nasprotnem slučaju ne mogli sprejeti nikakih odgovornosti za posledice.

Iz pokrajine.

Kr Občinski odbor v Želminjah je izvolil sedanjega poverjenika za notranje zadeve g. Gustava Golia za izredne zasluge, ki si jih je pridobil za občino kot vodja okr. glavarstva Ljubljana, za častnega občana.

Kr Brzjojavni in telefonski promet z inozemstvom, izvzemši nemško Avstrijo, ustavljen. Ker dosedaj ni še urejena jedinstvena valuta in ker je republika Ogrska ustavila brzjojavni promet s kraljevino Srbob, Hrvatov in Slovencev, je po odloku ministrstva za pošto in brzjojav ustavljen v celnem področju kraljevine SHS ves brzjojavni in telefonski promet z inozemstvom, izvzemši Nemško Avstrijo, v katero se smejo še nadalje pošiljati državne in trgovskoposlovne brzjojavke. Telefonski pogovori so dovoljeni med Dunajem in Jugoslavijo. Dovoljene pa so državne in časopisne brzjojavke iz kraljevine SHS preko Dunaja v Švico in preko Švice v Francijo in obratno s pogojem, da se brzjojavne pristojbine plačujejo v frankih ali pa v kronah po predpisanem kurzu. Tudi privatni brzjojavni promet med ozemljem, zasedenem po Italijanih in med ostalo Jugoslavijo je ustavljen.

Kr Odpuščeni vojaki, pozor! Prošnje odpuščenih vojakov radi odškodnine izgubljenih civilnih oblek, katere so se svoječasno oddale pristojnim krdelom, ozir. vojaškim skladiščem, se naj zanaprej pošiljajo dopolnilnemu poveljstvu v Ljubljano, Ambrožev trg 7 (in ne več intendanci dravske divizijske oblasti), katero bo v naprej tozadevne prošnje reševalo.

Kr Čebelarški shod se vrši v nedeljo, dne 16. marca 1919 ob 2. uri popoldne v Grahovcu v šoli. Čebelarji cerkniškega in loškega sodnega okraja, udeležite se shoda gotovo vsi! Ustanoviti moramo podružnico čebelarškega društva, sicer ne dobimo več nikakega sladkorja za pitanje.

Kr Spomenica o pegavici. Zdravstveni oddelek deželne vlade za Slovenijo je te dni potom okrajnih glavarstev in mestnih magistratov vsem zdravnikom razposlal spomenico o pegavici, ki jo je po Jochmannu in lastnih izkušnjah sestavil dr. Mirko Čeruš. Ker niso znana vsa imena zdravnikov, posebno onih, ki so še v vojaški službi, se zdravniki, ki spomenice ne bi dobili, naprošajo, da javijo svoj naslov potom dopisnice zdravstvenemu oddelku deželne vlade v Ljubljani.

Kr Slegar se klati v ljubljanski okolici posebno okrog Škofljice, ki lahkovernim ljudem izvablja denar. Pravi, da je utekel iz italijanskega ujetništva in prihaja v imenu svojega prijatelja, sina do-

tične hiše, ki je še v ital. ujetništvu. Slegar izvablja denar in dokumente. Govori hrvatsko in lepo civilno oblečen, črno čepico, vojaške hlače in pisan jopič. Pravi, da je kot stenograf v službi dež. vlade v Ljubljani. Izdaja se za Viktorja Gržina, učitelj, stanujoč na Sv. Petra cesti 17/II., kjer pa ga v resnici ni. Oddajte ga orožnikom! Govori tako gladko, da mu ljudje morajo verjeti!

Kr Umetniški koncert v Slov. Bistrici. Priznani umetnici ga. Pavla Lovšetova (pevka) in gdč. Dana Koblerjeva (absolventinja konservatorija v Pragi) priredita dne 18. sušca t. l. ob 7. uri zvečer v dvorani »Okrajne hranilnice« koncert z izbranim in zelo zanimivim sporedom. Ga. Lovšetova bo pela ljubke pesmice iz Zupančičevega Cicibana, Devovo »Ptičko«, Kerkovo »Tam zunaj je sneg«, razne slovenske narodne pesmi, rusko narodno »Slavček«, Zajčevo »Kolo« in druge. Gdč. Koblerjeva pa bo igrala Smetanovo »Na morskem bregu«, Chopinovo »Etudo« in drugo. To je prviposkus, prirediti v Slov. Bistrici umetniški koncert, naj torej nikdo ne zamudi tega izrednega umetniškega užitka. Upamo, da se bodo koncerta udeležili zlasti tudi rodoljubi iz okolice in sosednih občin. Koncert pa ni namenjen sami inteligenci, ker se bo zlasti ob pesmih iz cikla »Ciciban« gotovo tudi vsak delavec in kmet ravnotako navdušil, kot akademik.

Kr Za begunce. Beguncem, ki se vračajo v svoj domači kraj ali se vsled uradne odredbe selijo drugam, izdajajo okrajna glavarstva, politične ekspoziture, posredovalnica za begunce v Ljubljani in uprava begunskega taborišča v Strnišču legitimacije za prosto vožnjo in sicer za osebe, kakor tudi za prtljago. Opozarjamo begunce, da mora vsakdo, kdor se ne izkaže s tako legitimacijo, sam plačati vožnjo, ter da se mu ti stroški pozneje ne povrnejo.

Kr Javnim uradom in občinstvu v uvaževanje! Javnim blagajnam dohajajo pogosto po poštnih nakaznicah in položnicah razni zneski, v mnogih slučajih z nepopolnim naslovom in brez označbe, na kaj se nanaša dotično plačilo. Vse urade, kakor tudi občinstvo se prosi, da v izogib nepotrebnemu poizvedovanju pri vsaki denarni pošiljatici navedejo natančni naslov dotične blagajne (n. pr. finančna deželna blagajna, Ljubljana) ali če je plačilo namenjeno blagajni bivšega deželnega odbora, deželna blagajna, Ljubljana, dvorec in da vsakdar na nakaznicah, odnosno položnicah napišejo namen plačila in morebiti tudi številko dopisa ter oblast, ki je to plačilo odredila.

Kr Lepo vreme se nam obeta, ker je bilo 10. t. m., na dan 40 mučnikov, lepo.

Kr Zablembla blagajne bivšega vojnopoštnega urada 198. Poveljstvo, četa, zavod, Narodni svet ali posameznik, kateremu je kaj znano o zablemblji blagajne, mesečnega obračuna in inventarja bivšega vojnega poštnega urada št. 198, naj zanesljivo javi, kar mu je znano, vojaški intendanci za Slovenijo v Ljubljani.

Kr Velike zaloge jajc so nakopičene v Bački. Jajca se morejo dobiti po nizki ceni.

Kr Kdo ve kaj o vojaku Janezu Lavtizar, ro. 6. maja 1876 v Gozdu pri Kranjski gori. Zadnjič je pisal 8. oktobra 1915. Služil je pri brambovskem pešpolku št. 27, 1. stotnija, 3. voj. Vojna pošta 226. 6. Armeekommando. Kdor bi kaj vedel o njem, naj pisмено ali osebno naznani proti povrnitvi stroškov na naslov: Marija Lavtizar, Gozd št. 27, Kranjska gora, Gorenjsko.

Iz Ljubljane.

I Kardinal Bourne v Ljubljani. Včeraj opoldne se je poklonila kardinalu v škofovem dvorcu deželna vlada s predsednikom dr. Brejcem na čelu. Nato se je poklonila kardinalu ljubljanska duhovščina, gospé, zastopstvo Marijinih družb. Ob eni uri popoldne se je vršil v škofijskem dvorcu obed, ki se ga je udeležilo več odličnih zastopnikov naše vlade. Pri obedu je govoril škof dr. Jeglič pomemben pozdrav kardinalu, v katerem je poudaril krščansko življenje našega ljudstva in mu potožil radi suženstva, ki preti delu našega naroda. Kardinal je odgovoril, da bo vse moči zastavil v to, da se naše pravilne zahteve uresničijo. Govoril je pri ti priliki tudi dr. Brejc. Po obedu je obiskal kardinal škofove zavode v Št. Vidu. Ob 5. uri popoldne se je peljal kardinal med špalirjem in živijo-klici šolske mladine in ljudstva v dvorano hotela Union, ki je bila nabito polna. Poverjenik g. Verstovšek je nagovoril kardinala v latinskem, gospa dr. Franja Tavčarjeva v slovenskem, a g. župnik Trunk v angleškem jeziku. Vsi govorniki so se spominjali naših južnih bratov in se obračali na velikega zastopnika angleškega naroda za posredovanje. Nato je zapel zbor Glasbene Matice nekaj krasnih pesmi. Ko so odpeli »Lepo našo domovino«, je kardinal med glasnimi živjo-klici zapustil dvorano in se podal v avtomobil pred Unionom, kjer ga je pozdravljala tisočglava množica. Sinoči ob 10. uri se je kardinal odpeljal s posebnim vlakom iz Ljubljane v Trst. K slovesu na kolodvoru se je zbralo lepo število najodličnejšega občinstva. Dr. Brejc se je kardinalu zahvalil za obisk, kardinal se je pa lepo zahvalil za sprejem in je dejal, da Slovencev ne bo pozabil nikdar.

I Odhod polkovnika Ulmanskega iz Ljubljane. Včeraj je zapustil Ljubljano bivši načelnik generalnega štaba II. vojnega okrožja polkovnik Milan Ulmansky. Vsakomur so še dobro v spominu dnevi preobrata. Tisoči vračajočih se vojakov so poplavalili našo zemljo, med tem pa je pretila nevarnost, da ostane velik del naših

vojakov pod vladu tujca. Trebalo je odpo-
moči, trebalo je v trenutku osnovati mla-
do narodno vojsko. Kot eden prvih je pri-
spel v našo prestolico polkovnik Ulman-
sky, da nam kot brat stoji ob strani. Po-
svetil nam je vse svoje zmožnosti in vse
svoje moči ter rešil v vojaškem oziru po-
ložaj prvih mesecev preobrata. Neumorno
noč in dan delujočemu uspeh ni izostal;
hvaležnost naroda naj mu bo za to naj-
lepše plačilo. V spomin in znak trajne
hvaležnosti in spoštovanja naklonil je od-
hajajočemu polkovniku častniški zbor biv-
šega II. vojnega okrožja primerno darilo,
pri odhodu vlaka so pa bili številni čast-
niki navzoči, kateri so se prisrčno in s
tužnim srcem poslovili od nad vse pri-
jubljenega predstojnika ter mu želeli vse
najboljše za bodočnost.

I Promocija. Na dunajskem vseučilišču
je promovirala za doktorja vsega zdravil-
stva g. Ana Zalokar.

I Sodni izpit sta napravila avskultanta
gg. dr. Franc Suhadolnik in dr. Jožef
Bavdek.

I Na adresu gledališkega konzorcija.
zadnjem času se omogočuje tudi deže-
lanom obisk gledališča s tem, da se pri-
teja predstave tudi popoldno. Ta sklep
gledališkega vodstva pozdravljamo z ve-
seljem in zadovoljstvom. Vendar bi bilo
treba tu male izpremembe. V okolici ljub-
ljanske je tudi mnogo učiteljstva, ki bi
radi obiskovali gledališče, ki je pa največ
le ob četrtkih in nedeljah prosto. — Pro-
simo torej, naj se gledališko vodstvo ozira
tudi na to in naj prireja popoldanske pred-
stave ob četrtkih mesto ob sredah. Dru-
gim obiskovalcem, ki so vsak dan prosti,
bo to gotovo tudi prav. Na ta način bi bilo
vsem ustrezno. Več učiteljstva z dežele.

I Redni občni zbor slovenskega tr-
govskega društva »Merkur« se je vršil dne
25. februarja t. l. Predsednik Lilleg je
predlagal, da se pošlje udanostna brzo-
javka regentu Aleksandru ter se spomi-
njal umrlih članov v preteklem letu. Taj-
nik Golob je v obširnem poročilu poročal
o stagnaciji trgovine v poslovnem letu ter
o delovanju društva, ki je obstajalo v glav-
nem v tem, da je podpiralo svojce mobili-
ziranih članov. Društvo je izdajalo glasilo
»Slovenski Trgovski Vestnik« ter dajalo
članom pravna pojasnila in nasvete. Imelo
je lasno posredovalnico, ki je uspešno
posredovala. Rodbinam mobiliziranih čla-
nov se je izplačalo do konca vojne 27.625
kron 80 vin. Društvo je imelo podružnico
v Kranju ter je bilo v stalni zvezi s trgo-
vskima društvoma v Celju in Mariboru. —
Blagajnik Krofta je poročal, da je imelo
društvo v letu 1918. 10.618 K 10 vin. do-
hodkov ter 13.985 K 14 vin. stroškov. Dru-
štvena imovina je znašala koncem leta
18.250 K 53 vin., obstoječa v skladih za
»Trgovski dom« in »Podporni sklad«. —
V odbor so bili izvoljeni: predsednik Al.
Lilleg, prvi podpredsednik dr. Fr. Wind-
icher, drugi podpredsednik Ivan Volk. Za
predsednika društvenega razsodišča je bil
izvoljen dr. Danilo Majaron. V odbor so
se nadalje izvolili iz vrste samostojnih tr-
govcev: Ivan Jelačin, Ivan Jelačin ml., Iv.
Kostevec, Ivan Samec in Andrej Šarabon.
Iz vrste sotrudnikov Pavel Fabjani, Dra-

gotin Gorup, Avgust Jurjavec, Fr. Kovač,
Januš Krofta, Ignacij Novak, Josip Sekula,
Josip Tičar, Rihard Tory in Ant. Verbič.
Iz vrste podpornih članov Fran Golob, dr.
Rudolf Marn in dr. Viktor Murnik, za re-
vizorja pa Avgust Peruzzi in Josip Urban-
ič. Članarina se je zvišala za redne čla-
ne na 18 K, za podporne člane na 12 K,
naročnina na »Vestnik« na 8 K. Društvo
je otvorilo srbo-hrvatski tečaj. — Predla-
galo se je, da se »Slovenski Trgovski
Vestnik« večkrat na mesec izdaja in da
se ustanovi v Belgradu informacijska pi-
sarna, da se pospeši izplačilo terjatev voj-
nih dobaviteljev in da se zlasti med tr-
govci in trgovskimi nastavljenici agitira za
pristop k društvu »Merkur«, ker je danes
bolj ko kdaj potreba, da se vse slovensko
trgovstvo trdno organizira.

I Nesreča. Z rešilnim vozom so pre-
peljali v deželno bolnišnico Bizjak Marijo,
posestnico v Radomljah, staro 57 let, ki je
v Sodni ulici padla in si zlomila nogo.

Po svetu.

s 300 kilometrov na uro. Iz Pariza jav-
ljajo o velikem odkritju, s pomočjo kate-
rega bo mogoče doseči zrakoplovcu stimo-
glavo hitrost 300 km na uro in to v naj-
večjih višinah. Do zdaj se je moglo leteti
samo do neke gotove višine zaradi redko-
sti zraka. Motor je že na 5000 metrov iz-
gubil svojo potencialnost. Rateau, član
akademije znanosti, je napravil turbino, ki
jo goní plin in napravi 30.000 gibov na mi-
nuto in s tem centrifugalnim ventilatorjem
zgoščuje zrak, ki je potreben motorju. Ta
ko bo motor lahko delal v vseh zračnih
plasteh z enakim uspehom. Poskusi so po-
kazali, da se more doseči s tem aparatom
hitrost 250 kilometrov na uro in delajo, da
dosežejo hitrost 300 kilometrov. Tako bo
mogoče preleteti v osmih urah iz Pariza v
Carigrad.

s Kje bo središče zveze narodov?
Peti člen pogodbe o zvezi narodov se gla-
si: »Stalni tajnik zveze bo stanoval v . . .
(puščeno prazno). To mesto bo središče
zveze narodov.« Časopisi poskušajo, da iz-
polnijo izpuščeno besedo. Nekateri fran-
coski zastopniki so že v decembru stavili
predlog, da naj dá vlada na razpolago vsem
oblastim, ki so sestavijo na dogovore o
mednarodnih koristih, vsa poslopja v Ver-
saillesu, ki se lahko upoštevajo v to. Ne-
kdo piše: »Sedež tajnika zveze, kakor tudi
zveza, mora biti v mestu, ki je kolikor
mogoče blizu vsem državam, posebno pa
Ameriki. Na Angleškem bi bilo daleč Ita-
liji, v Italiji bi bilo daleč Angliji, toda
za Versailles govori zemljepisni položaj,
ki je pripraven za vse. To je Francoski
razlog, a čulo se je več glasov tudi za
Bruxelles in Carigrad.

s Angleži za Srbe. Društvo angleških
farmerjev v Londonu je daroval Srbiji 4000
junic, 300 prašičev, 100 veprov in bikov.
Ta dar je vreden 3 milijone kron.

s Najdeno truplo majorja Huberja. Ni
dolgo od tega, ko smo že poročali, da je
bil izginil na Dunaju iz svojega uredništva
major Huber. Majorja so iskali tedaj zam-
an, Dne 27. februarja pa so potegnili iz

Mure južno od Gradca že zelo pretvorje-
no truplo v majorski obleki. Na levi roki
je nosil uro, v listnici je bilo 2000 K. Ma-
jorjev nečak, pravnik Sigmund Ljuba, je
izjavil pri pregledovanju, da more s sigur-
nostjo potrditi, da je to telo majorja Hu-
berja.

s Mučenje laškega Tolstojevca. V ita-
lijanskem parlamentu je na dnevnem redu
vprašanje, naperjeno na vojnega ministra,
glede italijanskega pisatelja Giovannina Ga-
gliardi, v katerem se vprašujejo, kaj se
bo zgodilo z njim. Kot je znano, je bil Ga-
gliardi obsojen radi svojih protivojških
spisov že večkrat. Istotako tudi po Tol-
stojevih naukih ni hotel v vojno ob pozivu
in je bil postavljen pred vojno sodišče in
obsojen na smrt, a so ga končno vrgli v
blaznico, kjer se nahaja še danes.

s Poroka angleškega princa z rumun-
sko princezino. »Adverul« javlja: Poto-
vanje rumunske kraljice s svojimi otroci v
inozemstvo ni nikak beg. To potovanje je
čisto rodbinskega značaja. Kraljica je od-
potovala v Pariz, in bo baje šla tudi v
London, kjer se bo baje vršila poroka prin-
cezine Elizabete z enim izmed angleških
prinцев.

s Pisatelj Danilewski. Kot smo že po-
ročali je umrl v Petrogradu socialni pi-
satelj vsled glada. Dodajemo, da je bil
Lappo Danilewski znan zgodovinar tudi
izven Rusije, posebno v Nemčiji, Franciji
in Angliji. Pred vojno je bil predsednik
na nekem mednarodnem kongresu zgo-
dovinarjev.

Tvornica krivih potnih listov in
boljševiška propaganda. Londonskemu Ti-
mesu so brzojavili, da se nahaja v Rusiji
tvornica za ponarejevanje danskih potnih
listov. Teh potnih listov se poslužujejo
boljševiki in potujejo v inozemstvo kot de-
legati Rdečega križa. Lije taki važni dele-
gati so dospeli te dni v Varšavo in so iz-
javili, da so pooblaščen od vlade sovjeta,
da razdele 32 milijonov lir mednarodnim
agentom Rdečega križa v svrhu podpore
ruskih ujetnikov, ki se nahajajo na Polj-
skem. Ponudba je bila odbita, ker so ho-
teli, da sami razdelijo denar in na ta na-
čin lažje pridobe ruske ujetnike za svoj
namen. Vse tri delegate bodo najbrž po-
slali nazaj v Rusijo.

s Boljševiška propaganda na špan-
skem in v Parizu. »Times« piše: 19. febru-
arja je odšel iz Moskve s ponarejenim švi-
carskim listom vodja propagandnega bolj-
ševiškega urada, neki Lafarre. Lafarre bo
šel na Špansko, Francosko in Angleško,
preko Odese in Carigrada. Spremlja ga
neka žena Gabina Rudenko. Lafarre na-
merava napraviti na španskem centralo
za boljševiško propagando in iti v Pariz
in vreči v zrak Eiffelov stolp še za časa
mirovnega posveta. Ne ve se še, če je La-
farre, ki se zdaj zove Georg Trocket, pre-
varil oblasti v Odesi in odšel med svet

s Uspeh boljševizma v Rusiji. Poteiki,
ki so se zadnje čase vrnili iz Rusije, pripo-
vedujejo, da vesti, ki jih je zadnji čas raz-
širjalo evropsko časopisje o doodkih v
Rusiji, ne odgovarjajo resnici. Za sedaj ni
niti govora o razsulu boljševiške vlade v
Rusiji, ampak se je celo utrdila na zunaj in
na znotraj. Temu je mnogo pripomoglo dej-

stvo, ko jih je ententna pozvala na razgovor aa otoku Prisakipi. Brezposelnosti se je odpomoglo s tem, da se izdelujejo zadnji čas v večji množini: municija, orožje in oprema. Lenin se živo trudi za to, da z železno roko odstrani dosedanje nedostatke in ustvari stalne, trdne razmere, pri tem pa se ne straši nobenih sredstev. Da se doseže ta cilj, je bila boljševiška vlada prisiljena, da se je nekoliko spravila z ostalimi socialističnimi in z meščansko stranko. Velik del meščanskega uradništva se je sprijaznil z boljševiško ustavo in šel zopet na delo, tako da danes uprava prav izborna funkcionira. Samo izrazitim zastopnikom carskega režima so še znanprej zaprta vrata. V Petrogradu in Moskvi in po srednji Rusiji sploh, kot med meščanstvom tako med kmeti, so po veliki večini pristaši Lenina in Trockega. Le v južni Rusiji in kosaških krajih se vrše vedni upori, ki jih vedno zadušijo sovjetska vlada na krvav način. Sovjetska vlada je ustavila v Rusiji mnogo nemških častnikov, ki so se hoteli vrniti v Nemčijo, in jih prisilila, da pomagajo preurediti »rdečo vojsko«, ki šteje nad dva milijona mož.

s Materinska ljubezen pri živalih. Materinska ljubezen in materinska skrb nista močni samo v življenju človeka, temveč tudi v živali; in celo one, ki jih imamo za najbolj grozovite in najbolj krvoločne, skrbijo s pravo materinsko ljubeznijo za svoje mladiče, jih negujejo in varujejo, magari da žrtvujejo lastno življenje. Materna ljubezen pri živalih nam pokaže, da je cel svetovni red delo Boga, ona daje npravnim zahtevam v človeškem življenju šele potratno njihovega svetega izvora. Kolikor večje zanimanje imamo za živali, toliko bolj obogatimo svoje lastno čuvstvo. Kdo že ni slišal o ljubezni opice do otrok? Saj je zmiraj v pregovoru. Je pa v resnici brez primere. Ona doji, neguje, skrbi za svoje mlade in pazljivo gleda in čuje nad njihovimi igrami. Mladiči se podijo okoli in se tepejo, in če kdo kaj naredi, kar ni prav, takoj je mati zraven in ga prav pošteno prime za ušesa. Velika je ljubezen kenguruja do svojega mladiča. V oni vreči ga nosi okoli in ga zna z občudovanja vrednim pogumom braniti, če je treba. Ranjena beži samica z mladim in ga pusti samo v najskrajnem slučaju, če ga ne more nesti naprej, izžerpana od izgube krvi in utrujenosti. Če je pa nasledovanje prenehalo, pa pride mati takoj k mladiču nazaj in ga boža, s čudnimi glasovi, da prežene njegovo bojazen, potem mu pa dovolji, da sme zopet zlesti v toplo vrečo. Celó smrtno ranjena misli kengurujka še zmiraj na rešitev svojih mladih. Namesto da bi se sama rešila, se postavi lovcu po robu, samo da more mladič uteči. Tigrinja in levinja zasledujeta nemoteno roparja njihovih mladih. Pogosti so slučajji, ko proderejo te matere do naselbin samih in vderejo tudi vanje, samo da rešijo svoje mlade. Če je njihov trud zastonj in ne morejo mladičev na noben način dobiti nazaj, tedaj začnejo grozovito tuliti in njihovo početje je usmiljenja vredno. — Samica kita ljubi svojega mladega nad vse, ga vzame skrbno med plavuti in skuša v slučaju nevarnosti tako uteči z njim. Mroževa samica skrbi v nevarnosti najprvo za mlade.

vrže jih z leda v vodo, potem šele plane za njimi. Če so mladiči enkrat na varnem, pride samica nazaj, da gre v boj proti sovražniku. — Zelo zanimivo je opazovati ljubezen tulnja ali morskega psa do mladičev. Samica jih nosi na suhem in v vodi v gobcu, in če v vodi spijo, jih drži med prednjimi nogami, kakor mati svoje dete na rokah. Uči jih plavati, in če so se utrudili, jih vzame k sebi in jih boža. Če ji vzamejo otroka, jadikuje tako, da jo slišimo daleč kakor jokajočega otroka. — Polarna lisica ljubi svoje mlade tako, da se s tem izda. Kajti če zagleda ljudi, začne lajati kakor pes. Če ji vzamejo mladiče, sledi roparju dan in noč in njeno tuljenje se sliši na več milj daleč. — Naša domača lisica nese svoje mlade v slučaju nevarnosti več ur daleč na bolj varen kraj. Da je svoje urabljene otroke šla v hišo iskat in jim prinašala hrano, to so mogli že večkrat opazovati. — Volkulja je vzorna mati in brani svojo deco s čudovitim pogumom. Če je nevarnost prešla, jo pa vleče daleč proč. Da ji preskrbi hrano, se ravno tako kakor lisica, ne ustraši nobene nevarnosti; v najkrajšem času napravi najdaljša pota in prodre tudi v hiše, samo da dobi potrebni živež. — Kako skrbita pes in mačka za svoje mlade in kako pogumno jih v slučaju nevarnosti branita, to lahko opazujemo vsak dan. Ali pa kokoš in njeni malčki. Kako lep zgled materinske ljubezni in skrbi. In pa naše ptice! Koliko nevarnosti, koliko skrbi, preden so mladi dorastli in morejo skrbeti sami zase. Kamorkoli pogledamo v živalskem kraljestvu, povsod vidimo isto: vzorno ljubezen in skrb matere za mladiče.

Boj za spanje.

Kdor ne more spati, se nam zdi največji revež. Tisti, ki dobro spijo, niti od daleč ne vedo, kakšno dobroto uživajo. Samoumora vsled slabega spanja seveda ne moremo zagovarjati, a vsakega takega lažje opravičimo. Marsikdo bi pa seveda lažje spal, če bi svojo bolezen malo bolj natančno preštudiral. Seveda če je to res prava vkoreninjena bolezen, mora priti na pomoč zdravnik. Nekateri pravijo, da moramo poznati umetnost brezpogojnega obvladanja misli in s tem umetnost, da lahko zaspimo, kadar hočemo. Nebrzdana domišljija večine od nas je ugodno taborišče tisočernih vtisov, ki so šli med dnevom mimo naše duše; in na tem taborišču se podijo naše misli tudi še potem, ko smo šli spat, in ne moremo jih ukrotiti.

V znani založbi branja v Berlinu je izšla kratka razprava Sommer-a z naslovom: »Noč z mirom.« Pisatelj nam razlaga, kako se moramo bojevati proti tej hudi bolezni in kako se je njemu samemu posrečilo pregnati jo. Če pravi Kant, da moramo svoje misli s prizadevanjem spraviti na druga pota, mislimo pri tem, da z boljšo in resno voljo. Sommer pravi: Preden preidemo k popolnemu odvajanju in prenehanju misli, moramo omeniti nekatere vaje, ki jih moramo prej napraviti. Te vaje delamo ob toplejšem času pri odprtem oknu, ob mrzlem pa v dobro prezračeni sobi. Obstoijo pa v počasnem obra-

čanju glave na levo stran, pa ne smemo grla vtisniti, potem v masaži telesa z dlanjo, mirno dihanje, nazadnje pa v počasni hoji po sobi, ob čemer moramo zopet paziti na mirno dihanje. Nato gremo spat.

Če hočemo takoj zaspati, moramo prekiniti vse misli. Ko so mišice in celo telo popolnoma mirne, obrnimo svojo pozornost na dihanje, ki mora iti počasi in enakomerno skozi nos. Ne samo da mirno in redno dihanje zelo pomirjujoče vpliva na telo, naseni in isti šum nalahno uspava, kakor uči izkušnja. Zato obrnimo sluh in pozornost na dihanje. Tako izginejo vse vznemirjajoče ter moteče stranske misli takoj, ko se pojavijo, in spanje bo v najkrajšem času nastopilo. Z vajo raste tudi uspeh. Kmalu smo mojstri v ukinjenju misli, če smo le vztrajni. Ta umetnost — da poljubno preženemo moteče misli — je tudi sicer neprecenljiva in Kant sam jo je učil. Če ta veliki mojster toliko govori o spanju in globokem dihanju, se že splača, da sledimo njegovim mislim. Sicer je pa globoko dihanje, spojeno z mislijo nanje, zahteva vsakega modernega zdravnika, vzgojitelja, učitelja telovadbe itd. Tako izginejo mučne ure, ko ne moremo spati, obišče nas okrepčujoče, mirno, zdravo spanje. To spanje, ki smo si ga priborili, pa vzbudi v nas tudi druge sile, ki začnejo sedaj prenavljati telo in duha, ki dvigajo naš počutek. Mirnejši postanemo in bolj veseli. Zoprna raztresenost se umakne globokemu združenju misli, ker je ta umetnost takorekoč del naše narave same. Naš spomin se obnovi, utrujenost duha in telesa se zmanjša. Napoleon si je Kantov nauk — vede ali nevede — tako prisvojil, da je rekel sam: »V mojih možganih ima vsak posamezni opravke in vsako duševno delo svoj lasten predal. Če se pečam z eno stvarjo, odprem dotični predal, vsi drugi pa ostanejo zaprti. Če hočem spati, zaprem vse predale in spim.« In res je Napoleon zaspal kadar je hotel in za kolikor časa je hotel. Spanje je torej stvar volje.

Legó pri spanju nam Sommer tako-le priporoča: Nekateri pravijo, da spanje na levi strani ni zdravo. Večina pravi, da je spanje na desni strani veliko bolj zdravo. Zopet drugi priporočajo spanje na hrbtu. To gotovo ni dobro, najstrašnejše misli nam prinese. Narava sama nam pravi, da so ji pravzaprav vseč vse vrste, sicer se ne bi obračali v spanju na to in ono stran. Sommer opravičuje v nasprotju z vsemi drugimi tudi spanje na hrbtu in pravi: Hrbtno legó smatram za najbolj naravno, če hočemo zaspati. Hude sanje in podobne reči imam za učinke prenapolnjenega želodca, nenavajenosti in razburjenega živčevja. Če se pojavi potreba po drugi legi, se že sami obrnemo. Prijeten čut pri tem nam naznani, da je bila sprememba lege potrebna. Navadimo se torej na vsakovrstno legó, narava nas bo že obrnila. Kdor se na to navadi, temu bo spanje res koristilo.

Pravi potem, kako moramo uriti posamezne čute. Na primer sluh. Hufeland pravi v svoji »makrobiotiki«: »Kraj spanja mora biti tih in temen. Čim manj zunanega čutnega razdraženja, tem popolnei-

je lahko duša počiva.« To je prav dobro rečeno. Kje boš pa dobil v sedanjih razmerah tako stanovanje, tak idealen prostor za svoje delo? In vendar moramo počivati, najsibo cesta še tako šumna. Kaj nam ostane drugega, kakor da se čisto navadno utrdimo proti vsakemu hrupu. To utrjenje obstoji v tem, da se začetkomu prav nič ne upiramo, da ga hoté poslušamo, da se nanj navadimo. Zato po noči ne bomo zaprli oken, če prihaja šum ceste notri, raje par minut nalašč poslušamo in sicer tembolj, čimbolj neprijeten nam je šum in vrišč. Prigovarjajmo samim sebi, da ni nič prijetnejšega kakor ta zoper nemir. Delajmo tudi sredi hrupa z največjim osredotočenjem misli. To dela čudeže in se spleča na duši in telesu. Vid lahko urimo na ta način, da vedoma vsprejemamo vse vtise, ki pritiskajo na nas. Najmesto, da zijamo brez cilja in nezmisljivo okoli sebe, pogledjmo vse, kar ima vrednost za nas, mirno in pazljivo, pustimo pa na strani vse ono, kar nima pomena za nas.

Kaj pa glede vonja? Nekaterih ljudi onj je tako občutljiv, da neprestano mišijo, da jim nekaj smrdi. Tako daleč so prišli, da jim ne ugaja niti sveži zrak. Nekateri duhovi razdražijo njihovo želočno živčevje tako zelo, da jim postane slabo. Že vonj cvetlic jim povzroča glavobol, dopadejo se jim pa različni duhovi iz kuhinje. Gotovo še ni noben čas rabil toliko dišav v vodi, milu, pudru, pastah itd. kakor jih rabi naš. Vonj narave nam je postal tuj in nerazumljiv. Kvečjemu lahko še rečemo, ali je zrak topel ali mrzel, ne duhamo ga pa ne. Da ima zrak vse polno dobrih duhov, tega ne vemo, ali pa se morebiti še malo posmejnemo. Vzrok pomanjkljivo dihanje in zato ni za utrditev tega čuta nič boljšega kakor globoko dihanje. Razni darovi potem kar drviyo v nas, kmalu razakujemo dobro od slabega in vsi parfumi n vsa umetna uspravajoča sredstva nam bodo zoprna, v kolikor temeljijo na dihanjem uspavanju živcev. Navadili se bomo topet naravnih duhov, hodili jih bomo skat na prosto. Pogledjmo samo blagodejni vpliv, če uživamo dihanje smreke ali jelke. Kako dobro vpliva to na naše živce, kako jih pomiri in jih pripravi za sprejem največjega daru narave, okrepčujočega spanja.

Tako gre Sommer od čuta do čuta, od navade do navade, izloči slabo, pridrži dobro. Glede raznih navad recimo tole. Prehitre ljudi moramo prisiliti, da hodijo in pišejo počasi, to zelo vpliva na telo in na čute. Piši vselej mirno. Če pišeš hitro in si vrhutega še razburjen, boš sam lahko opazil, kako postaja pismo vedno bolj nerazumljivo, bolj ko se bližaš koncu. Najboljše misli kar podijo druga drugo, večkrat imamo tudi to škodo, da se prenačimo. Vedno bomo videli, da so ljudje velikega duševnega miru tudi telesno zelo mirni. Voljo moramo toliko vzgojiti, da razburjenje notranjosti ne preide v razburjenje roke.

Te misli so zelo lepe. Le škoda, da jih vselej ne moremo udeležiti. Eno se nam ne dopade: počasno pisanje. Koliko lepih misli bi se izgubilo! Pri hitrem pisa-

nju vrejo misli kar na dan; če bi pisal počasi, pa gredo in ne pridejo več nazaj. Škoda zanje. Za mir je pa seveda prvo sredstvo boljše. Potem pa še nekaj. Če smo živčevno bolni in zaradi tega ne moremo spati, je v prvi vrsti treba odstraniti kal bolezni, kar pa žalibože večkrat ni mogoče in velikanska bo morala biti tvoja volja, če boš hotel dobiti uteho iz Sommerovih naukov. Vsekakor bo pa ta krasna knjiga vzbudila pri mnogih duševno bolnih najprej zanimanje in jim bo pri pametni uporabi prinesla to, kar si kot najdragocenejše vsak od nas želi: spanje, z njim pa veselje do življenja in koristno udeleževanje naših duševnih sil.

Aprovizacija.

a **Prodaja moka.** Na vsako močno izkaznico se dobi do vštete sobote 15. t. m. 1 kg bele moka za pecivo. Kilogram stane 4 krome 60 vin.

a **Novi krušni in mačni načrt** za prodajo kruha in moka velja šele od nedelje, 16. marca dalje. Do sobote, 15. t. m. se prodaja moka še na stare številke. Novi načrt se razobesi pri vseh krušnih komisijah ter pri prodajalcih kruha in moka.

a **Prodaja soli.** Strankam se vnovič naroča, da takoj kupijo sol, ki se jo dobi na vsak prvi odrezek sladkorne izkaznice pol kilograma, ker se bodo na drugi odrezek prodajale užigalice, na levi del sladkorne izkaznice pa sladkor in morebiti še po pol kilograma soli.

a **Prodaja užigalic.** Tozadevni razglas se v toliko popravil, da se dobi 1 zavitek užigalic na vsak drugi odrezek sladkornih izkaznic, medtem ko se ima levi del sladkorne izkaznice stranki vrniti.

PRODAJA VZIGALIC NA SLADKORNE IZKAZNICE.

Na vsako levo polovico sladkorne izkaznice za mesec marec se dobi takoj po en zavitek (10 škatljic) užigalic; zavitek stane 1 K 60 vin. Levi del sladkornih kart se mora strankam vrniti radi prodaje sladkorja.

Na št. 22 se dobi vžigalice v I. okraju; na št. 42 in 43 v III. okraju; na št. 68 v V. okraju; na št. 10 in 53 v VI. okraju; na ostale številke pa v tistem okraju, kjer se dobi sladkor.

Vžigalice se prodajajo le do konca marca; in sicer le v sledečih trgovinah:

V I. okraju:

Na št. 1, 2 in 5 pri Ojstrižu, Poljanska cesta; na št. 3 in 4 pri Zirkelbachu, Poljanska cesta; na št. 6 in 7 pri Vrhovcu, Poljanska cesta; na št. 8, 9 in 22 pri Raucherju, Pred Škofijo.

V II. okraju:

Na št. 11, 12 in 13 pri Taučerju, Stari trg; na št. 14, 15 in 16 pri Žetkovi, Sv. Florijana ulica; na št. 17 in 19 pri Zorcu, Sv. Florijana ulica; na št. 18 pri Jerančiču, Sv. Florijana ulica; na št. 20 pri Deržaju; Sv. Florijana ulica; na št. 21 in 23 pri Kavčiču, Sv. Florijana ulica; na št. 24, 26 in 27 pri Skubicu, Sv. Florijana ulica.

V III. okraju:

Na št. 28 pri Sokliču, Pred Konjušnico; na št. 25 in 29 pri Tenenteju, Gradaška ulica; na št. 30 in 31 pri Jelačinu, Cojzova cesta; na št. 33, 34 in 35 pri Steinerju, Opekarska cesta; na št. 32, 36 in 37 pri Pocku, Opekarska cesta; na št. 38 in 39 pri Vrtačniku, Opekarska cesta; na št. 40, 41, 42 in 43 pri Jelačinu, Rimska cesta.

V IV. okraju:

Na št. 44 pri Ješetju, Rimska cesta; na št. 45 in 47 pri Leskovcu-Medenu, Jurčičev trg; na št. 48 in 49 pri Medici, Tržaška cesta; na št. 46 in 50 pri Jemcu, Tržaška cesta.

V V. okraju:

Na št. 54 in 68 pri Zorčiču, Kolodvorska ulica; na št. 58 in 60 pri Štupici, Sodna ulica; na št. 51, 55 in 56 pri Sarku, Marije Terezije cesta; na št. 52 in 57 pri Zorcu, Dunajska cesta; na št. 59, 61 in 62 pri Khamu, Miklošičeva cesta; na št. 63 in 64 pri Krivicu, Dunajska cesta.

V VI. okraju:

Na št. 10 in 67 pri Jermanu, Poljanska cesta; na št. 53, 65 in 74 pri Češnovarju, Kolodvorska ulica; na št. 66 pri Mencingerju, Sv. Petra cesta; na št. 71 in 72 pri Jeršetju, Sv. Petra cesta; na št. 69, 70 in 95 pri Tomaž Mencingerju, Sv. Petra cesta.

V VII. okraju:

Na št. 75, 76 in 77 pri Simončiču, na št. 78, 79 in 80 pri Glaviču, na št. 81, 82 in 83 pri Pintarju, na št. 84, 85 in 86 pri Pretnarju, na št. 87, 88, 89 in 90 pri Marju karju, na št. 91, 92 in 93 pri Jebačinu, vsi v Spodnji Šiški.

V VIII. okraju:

Na št. 94 pri Šarabonu, Zaloška cesta; na št. 96 in 97 pri Sušniku, Zaloška cesta; na št. 98 in 101 pri Zormanu, Udmat; na št. 99, 100 in 102 pri Šarabonu, Martinova cesta; na št. 103, 104, 105, 106, 107, 108 in 109 pri Štefan Mencingerju, Martinova cesta.

V IX. okraju:

Na št. 110 pri Češnovarju, na št. 111 in 112 pri Klemencu, na št. 113 in 114 pri Marenčetu, vsi na Dolenjski cesti.

V X. okraju:

Na št. 115, 116, 117 in 119 pri Jeločniku, Rožna dolina; na št. 118, 120, 121, 122 in 123 pri Bartlnu, Rožna dolina; na št. 124, 125, 126, 127 in 128 pri Robežniku, Vič; na št. 130, 131, 132 in 133 pri Marnu, Vič; na št. 134, 135 in 136 pri Jelačinu, Vič.

Po končani prodaji se mora naznaniti ostanek vžigalic.

Trgovec v Ljubljani, ožen en brez otrok 1880 lepo

zračno stanovanje

s kopalno sobo in elektriko. in sicer tri sobo ako mogoče za maj ali avgust. — Ponudbe na poštal predal 144, Ljubljana.

Krvnikova vrv.

Roman. Spisal Aleksander Petöfi.

(Dalje.)

Spustil sem se v dir, da so se kazale iskro in je blato letelo čez glavo. Ko sem se vrnil, sem pogledal skozi malo okence v hiši. Moja lepa vrtarica je sedela pri oknu, jaz sem se ji odkril, ona mi je pokimala v pozdrav. Ah, ta pozdrav! Ta bi razdril red v svetovju ali bil zmožen ustvariti nov svet, kot bi se mu poljubilo... Toda, ho! Zdaj sem se domislil... Ljubi Janez, kam si skrili moje sablje?»

»Čemu rabite spet sablje?« je vprašal Janez prestrašen.

»No, čemu je sablja v rokah častnega sužnja?« je dejal moj sin, »če ne zato, da zapiše v obraz svojega nasprotnika spominske besede: Pobiljšaj se!«

»Za božjo voljo!« je tožil Janez, »že zopet dvoboj?«

»Že zopet? Že zopet!« je dejal Valentin vroče. »Dvaindvajset let imam in sem se dvobojeval še samo desetkrat... Komaj na vsako drugo leto po en dvoboj! Sram me je.«

»Videli boste plemič, da boste še v dvoboju končali...«

Janez je zopet prorokoval, a zopet slabo, zakaj moj sin ni končal v dvoboju.

»In če bi tudi to bilo,« je dejal moj sin Janezu v odgovor, »bi kaznoval lumpa v toliko, v kolikor bi ga mogel kaznovati. Toda ne bojte se zame, brat Janez; na življenje in smrt se ne bijem z nobenim, ker nočem nikogar ubiti, samo zaznamujem ga, ki mi ne ugaja, da ob prvem srečanju zopet spoznam. Tega ne govorim iz bahaštva, ker če se tudi slečem, ne najde nihče na meni več nego dve rani. Deset dvobojev in samo dve rani; na to še ni vredno obupa.«

»In s kom se boste zopet božali?« je vprašal Janez.

»Ej, te besede vam ni treba rabiti,« je odgovoril moj sin, »ker bi se lahko jezil zato. Nimam navade, da bi se s kom božal...«

»No, jaz sem mislil le tako; Vi veste, plemič, da se na izbero besed ne razumem mnogo,« se je opravičil Janez; »hotel sem vprašati samo, s kom ste se sprli?«

»Z nekim ničvrednežem, postopačem in nesrafinim tepcem, ki je velika ničla na tisočakih svojega očeta in je pri tem tako napihnjen, ko da bi bil glavna številkica; s tem Deregijem, ki je bil moj součenec, ki je bil prvi za menoj, dasi je zaslužil, da bi bil na zadnjem mestu. Ko sem odjahal danes popoldne od doma, sem naletel nanj ne daleč od tu. Tudi on je jahal. Srečal ga je star berač, ki se mu ni takoj izognil v blato, zato ga je pahnil Deregi s svojim konjem vanj. Nič me bolj ne razjezi, ko če vidim, da se kdo pred mojimi očmi norčuje iz uboštva. Če bi bil imel pri rokah to orožje, prebodel bi ga bil. Jahal sem do njega in mu dal z bičem tako silovit udarec preko obraza; ko bi ga usekal z mečem. S tem ni bil zadovoljen, ampak hoče jutri prelivati svojo kri še enkrat. Prav rad. Potem sem zlezal

s konja in pomagal starcu iz blata, nato sem jahal dalje — — —»

Tak je bil moj sin v enoindvajsetem letu.

In v svojem dvaindvajsetem letu?

Umrl je. Po krvniku. Na vislicah. Ni zaslužil tega.

21.

Naslednji dan zgodaj zjutraj se je podal moj sin na dvoboj in ko se je vrnil, je dejal hladnokrvno:

»Obdaril sem ga z ranami.«

Popoldne je jahal zopet po mesu in ko se je vrnil, je dejal navdušen:

»Dobil sem cvetic.«

22.

Bilo je proti mojemu principu, da bi se bil mešal v ljubezen mojega sina; zato ga nisem vprašal ničesar o zadevi one deklice, ki mu je ugajala od dne do dne bolj in ki jo je pričel ljubiti z največjim ognjem. Mnogo sem razmišljal o tem, kako je to, da je v meni ljubezen naenkrat vzplamtela, kakor hitro sem zagledal Rozo, v mojem sinu pa, ki je bil mnogo vročekrvnejše narave, pa se je le polagoma spremenila v pravo strast. O vsakem občutju je mnogo lažje sestaviti dušeslovna pravila, ko o ljubezni; v državi duše so vse ostale strasti le potoki in reke, v katerih dno se je mogoče poglobiti in preiskati, ljubezen pa je morje brez dna... Ali so strasti zvezde in je ljubezen med njimi komet brez solnčne poti.

Moj sin je hodil z navadno natančnostjo ljubečih k hiši na koncu mesta in ko ni bilo več rož, je prinašal poljube domov. Prišla pa je zopet pomlad in tedaj je prinašal cvetice in poljube. Do tedaj ni kazal nobenega posebnega veselja do botanike... jahal je, se boril, plaval vozil, streljal itd., pri tem pa mu ni prišlo na pamet, da bi se bil pečal s cveticami. Zdaj pa je popustil vse drugo in mislil samo na cvetice. Šopek, ki ga je dobil od svojega dekleta, je dal v vazo in ga zvesto negoval. Večkrat me je pri tem opravilu tako-le nagovarjal:

»Oče, če se denem na to, da se poročim, ali mi boš dovolil, da vzamem to deklico?«

»Čemu ne, moj sin?«

»Ker je uboga...«

»Tudi jaz sem bil ubog...«

»In nizkega stanu...«

»Tudi jaz sem takega stanu...«

»Tedaj mi ne boš nasprotoval, ljubi oče?«

»Niti najmanj ne, moj sin!«

»O, kako dober si...«

»Izvršujem samo svojo očetovsko dolžnost. Tedaj že misliš na zakon?«

»Le redko mi je prišla ta misel in samo trenutno, a že nekaj časa sem se bolje sprijaznil z njo in pogovarjava se večkrat med seboj in lahko trdim, da se razumeva jako dobro. — To so lepa, rožnata očala, skozi katera vidimo svet ko čarobni

vrč, kar pa v resnici ni. In če že meni ni misel lepa, kakšna naj bo šele v očeh, ki so toliko videle ko tvoje? Življenje je pokrajina, ki obsega množino pušč in cvetličnih trat; kakšno pa nam se zdi, to je odvisno od stališča, s katerega ga opazujemo. Za me je najboljšo stališče Lojza. Kakšna deklica je to, oče. Mislim, da ni nič popolnejšega na svetu, ko njena lepota, a njeno srce je še bolj popolno ko njena zunanja lepota. Tudi njeni starši so zelo pametni in pošteni ljudje, stari tkalec in njegova žena. Šel bom za trenutek tja, in jim bom razložil, da mislim Lojzo poročiti in to čim preje tem bolje...«

»Ej, če bi Vaša babica še živela,« je dejal Janez, »kakó bi se veselila tega, Bog se usmili njene duše!... Toda, plemič, plemič Valentin...«

»No, Janez?« je vprašal moj sin.

»Rad bi Vam nekaj dejal...«

»Kaj, Janez?«

»Nekaj...«

»Na svetu je mnogo 'nekaj' in ta hip mi ni mogoče uganiti, kateri 'nekaj' hočete Vi reči?«

»Tedaj... ampak ne mislim Vas žaliti, plemič...«

»Pri Bogu, da ne, Janez, kako bi me mogli žaliti? Da mislite kaj takega!«

»No, plemič, če mi obljubite, da...«

»Vse obljubim, le na dan z besedo!«

»No, jaz mislim pravzaprav reči samo to, če bo ob svojem času morda, ali kako naj rečem... če bo treba krstnega botra, tedaj ga ne hodite iskat v sosedstvo... da bom, če že nisem mogel biti v svojem življenju oče, vsaj boter. Tako sem mislil.«

»Dobro ste mislili,« je dejal moj sin. »Ta misel Vam je samo v čast. Ali pa mislite Janez, da ne bi bil storil tega brez vsakih besed, če bi bilo tega treba? V tem se zelo motite, moj Janez!«

»Vi ste mislili na to, Valentin? Kdo bi bil mislil, da Vaše misli tako daleč gredo,« je dejal Janez smeje.

Moj sin je hitel k Lojzi. Ostal sem z Janezom sam, ki je začel govoriti v bodočnosti mojega sina: kako bo učil moje vnuke govoriti in hoditi, kako se bo igral z Valentinovimi otroci, jih zabaval, pestoval, kot je nekoč delal z Valentinom samim, katerega nenadna vrnitev naju je po preteku pčle četrte ure spodila od srečnih domišljij.

Bolj naglo ko kdaj poprel, je prijahal moj sin na dvorišče. Iz konja je kapala kri od silnih ubodljajev z ostrogami, na Valentinovi obleki so bile lise krvi.

»Kaj se je zgodilo, moj sin?« sem ga vprašal preplašen.

»Dobil sem Lojzo v naročju drugega!« je dejal z zamolklim glasom.

»In ta kri na tvoji obleki?«

»Je kri onega drugega...«

»Kaj si storil?«

»Umoril sem ga.«

»Strašno; kaj boš storil, moj sin?«

»Čakal bom, da pridejo po mene in me odvedejo...«

»O, tega ne smeš čakati...«

(Dalje.)